

واحد آموزش و آموزش به بیمار و خانواده
مرکز آموزشی پژوهشی و درمانی قائم (عج)

آن چه مهم است در سکته مغزی بدانیم.

با رویکرد خودمراقبتی و آموزش به خانواده

تاریخ ویرایش: اول اردیبهشت ۹۹
تاریخ بازنگری: اول اردیبهشت ۱۴۰۱
کد بازنگری: ۰۰۴

کلینیک پرستاری آموزش سلامت واقع در درمانگاه مرکزی
بیمارستان قائم (عج) اتاق ۱۴ با کادری مجرب همه روزهای هفته
به جز یکشنبه و پنجشنبه از ساعت ۸:۳۰ تا ۱۱:۳۰ بصورت رایگان
آماده پاسخگویی به سوالات شما بصورت حضوری یا غیر حضوری با
شماره ۰۵۱-۳۸۰۱۲۵۵۱ (ساعت ۱۱ تا ۱۲ پاسخگویی تلفنی) می باشد.

مددجو و همراه گرامی

با شناسه پیگیری که در خلاصه پرونده یا برگه آزمایش
است می توانید کلیه آزمایشات معوقه را از طریق آدرس
زیر پیگیری کنید

<https://labresult.mums.ac.ir/>

منبع:

1. <https://medlineplus.>
2. <https://www.clinicalkey.com>

- ◆ استفاده از ملین برای جلوگیری از یبوست.
- ◆ در صورت تغذیه از طریق دهان بهتر است از غذاهای نرم استفاده کرد. چون بلع راحتی دارد.
- ◆ رژیم غذایی کم چرب و کم نمک (۲ گرم یا یک قاشق چایخوری در شبانه روز)
- ◆ در صورت ناتوانی در بلع از طریق لوله بینی معده ای که در مراکز درمانی گذاشته شده، تغذیه انجام می شود.
- ◆ توانبخشی یا فیزیوتراپی جهت تسریع روند بهبودی و جلوگیری از خشکی اندامها حتما انجام شود.
- ◆ **اصول صحیح تغذیه از طریق لوله بینی معده ای (گاواژ) - همچنین توانبخشی اندامها را در بیمارستان از پرستار یا مراکز خود مراقبتی واقع در بیمارستان آموزش ببینید.**
- ◆ مراجعه مرتب به پزشک معالج جهت تنظیم دارو
- ◆ برای اطمینان از ایمن بودن محیط خانه، اصلاحات لازم را در منزل انجام دهید. مثلا: استفاده از صندلی دسته دار یا چرخدار، عصا و دوش دستی در حمام.
- ◆ در صورت فلج دست و پا، مرتب اندام را از نظر ورم بررسی کنید و اندامها را حرکت دهید.
- ◆ اگر بیمار برای اولین بار می خواهد راه برود **حتما ابتدا بنشیند و یاد بگیرد تعادلش را در هنگام نشستن حفظ نماید.** سپس تعادل در ایستادن را با کمک وسایل بیاموزد.
- ◆ به علت تغییر در وضعیت شناخت، از بیمار **حمایت روحی روانی** بعمل آورید

مددجوی گرامی این برگه شامل نکاتی در رابطه با سکنه مغزی و مراقبتهای آن در منزل می باشد. توجه نمایید که ممکن است بهبودی شما در دراز مدت صورت بگیرد. پس صبر و حوصله داشته باشید.

تعریف:

کاهش ناگهانی خون رسانی به مغز که سبب آسیب و اختلال در عملکرد فرد می شود را سکنه مغزی گویند. دو نوع سکنه مغزی وجود دارد. ۱- سکنه ناشی از کاهش فشار خون (ایسکمیک). ۲- سکنه ناشی از خونریزی.

علائم:

- ◆ بی حسی و ضعف عضلات صورت و اندام ها.
- ◆ عدم توانایی در حرکت دادن برخی اندام ها
- ◆ سنگینی و کرخی ناگهانی در برخی اندام ها
- ◆ کاهش هوشیاری و گیجی
- ◆ سردرد
- ◆ عدم توانایی در تکلم
- ◆ تاری دید ناگهانی

علت:

- ◆ سابقه داشتن فشار خون، بدون پیگیری و درمان
- ◆ سابقه دیابت
- ◆ چاقی و داشتن چربی های خون بالا (کلسترول و تری گلیسرید و..)
- ◆ سردرد های درمان نشده
- ◆ ضربه به سر و تشنج
- ◆ سابقه بیماری قلبی

چهار علامت تشخیصی سریع سکنه مغزی (فست FAST):

- ◆ **صورت:** شما نمی توانید بخندید یا آب دهان را قورت دهید
- ◆ **بازو ها:** شما نمی توانید به درستی بایستید و بازوهایتان را حرکت دهید.
- ◆ **صحبت:** شما نمی توانید به خوبی کلمات را بیان کنید و با صدای بلند حرف بزنید
- ◆ **زمان:** با مشاهده هر کدام از علائم باید فوراً با ۱۱۵ تماس بگیرید

زمان صحبت دست ها صورت

درمان:

- ◆ انتقال سریع به اولین مرکز درمانی جهت اقدامات ضروری.
- ◆ انجام آزمایشات تشخیصی (خون و سی تی اسکن)
- ◆ با اقدام فوری برای برطرف کردن علت آسیب مغزی (لخته خون-خونریزی)
- ◆ استفاده از داروهای حل کننده لخته در مراکز درمانی
- ◆ به دلیل طولانی بودن درمان بیشترین اقدام در منزل انجام می شود.

آموزش به بیمار و خانواده مراقبت های بعد

از سکنه مغزی:

- ◆ اقدامات توانبخشی جهت بهبود حرکتی
- ◆ بررسی پوست بیمار از نظر قرمزی، تحریک و شکنندگی و زخم و جابجا کردن مرتب بیمار و استفاده از تشک مواج (جلوگیری از زخم بستر)
- ◆ ضربه به پشت (فیزیوتراپی تنفسی) با کف دست که کمی جمع کرده اید، جهت تخلیه بهتر خلط و تنفس موثرتر بیمار.
- ◆ در صورت داشتن سوند ادراری، شستشوی ناحیه تناسلی جهت جلوگیری از عفونت ادراری (در صورتی که امکان ادرار برای بیمار هست سریعاً سوند خارج گردد)
- ◆ استفاده از مایعات ۲ تا ۳ لیتر در روز، طبق دستور پزشک جهت جلوگیری از کم آبی، خروج بهتر خلط، جلوگیری از خشکی